

Ambulantní porod, porod mimo ústav, EPINO

**Katedra porodní asistence,
LFMU, Brno, 24.10. 2017**

Bc. Jana Riedlová, porodní
asistentka

Ambulantní porod

- Ambulantním porodem se myslí porod, po němž **odchází rodička i s dítětem do svého domácího prostředí před uplynutím 72 h od porodu.**
- již od roku 2013 je dán na vědomí věstník [MZ 08-13](#), čl. 2, který **pojednává o ambulantním porodu a jeho náležitostech, vydalo Ministerstvo zdravotnictví**
- Podle vyhlášky č. 70/2012 Sb., o preventivních prohlídkách, je **registrující lékař v oboru praktické lékařství pro děti a dorost povinen zajistit všeobecné preventivní prohlídky dětí již od narození**, nikoli tedy až od věku 72 hodin. Dále se ve vyhlášce uvádí, že první všeobecná preventivní prohlídka novorozence se provádí **zpravidla do dvou dnů po propuštění z nemocnice.**

Ambulantní porod

- Rodiče podepisují **negativní reverz** - že byli poučeni o rizicích svého rozhodnutí, a přesto na něm trvají - jeden na šestinedělí za sebe jako rodičku, jeden na novorozeneckém oddělení za dítě.
- Zdravotníci by měly zdůraznit, zajištění návštěv porodní asistentky v domácím prostředí!

Péče PA po ambulantním porodu

- Kontrola ženy a dítěte **minimálně** každý den první 3 dny
- **Novorozenecký screening** – odběr z patičky na metabolické vady:
 - **48-72 hod po porodu**
 - Umyté teplé ruce
 - Nožku nahřát předem v teplé vodě
 - Dítě nechat matce v náručí/u prsu
 - Desinfikovat pokožku
 - Sterilní jehlou píchnout/škrábnout
 - Plně prokrvácených 6 koleček
 - Zalepit sterilní náplastí
- Kontrola celkového prospívání dítěte

Kojení v prvních dnech po porodu

- **Neomezovat délku ani frekvenci.**
- **Kojit kdykoli dítě chce.**
- **Spící dítě se nedá na kojení vzbudit! Nucení dítěte k prsu je kontraproduktivní a může způsobit averzi k přiložení k prsu.**
- Při bolestivých bradavkách, co nejdříve **opravit techniku přiložení!** (použít mast na bolavé bradavky)
- Naučit se rozpoznat efektivní sání miminka

<http://kojim.webnode.cz/videoukazky-spravneho-kojeni/>

<http://ibconline.ca/breastfeeding-videos-2/>

- **Nedokrmovat!**
- Nepoužívat dudlík ani jinou pomůcku...
- Mléko se vytvoří 3.-4.den!
- Co nejčastější **kontakt kůže na kůži!**

Nose on target with nipple.

Tickle lower lip with nipple.

Wait for wide mouth to latch.

Lips flanged. Chin tucked.

Kojení v prvních dnech

- Aby novorozenec při kojení získal co nejvíce kolostra a tím stimuloval tvorbu mléka, měla by matka:
 - **Kojit téměř nepřetržitě, na požádání**
 - **Kojit ve správné poloze**
 - **Kojit dítě správně přisáté**
- <https://www.youtube.com/watch?v=XZae0tz8RPE&t=5s> (breastfeeding simulation)
- <https://www.youtube.com/watch?v=y--syZR0u1E>

Epino

- Zkracuje 2. dobu porodní
- Snížení rizika poranění hráze
- Od 37. týdne těhotenství
- 1-10 min denně
- Lubrikant na vodní bázi
- 8-10 cm při cvičení, stačí

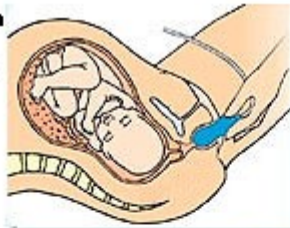
- **Kontraindikace:**

- mykozy, kvasinky, vaginozy, varixy...

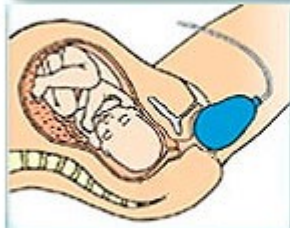
Epino

Consolidación de los músculos del suelo pélvicos

Inserta dos tercios del balón del EPI-NO en la vagina.
Contrae y relaja suavemente tus músculos con el balón, que a su vez ejercerá resistencia.

Estiramiento del periné

Inflar lentamente el balón del EPI-NO tanto como tu nivel personal de comodidad te lo permita, notando una sensación de estiramiento (no existe riesgo para tu bebé).

Simulación del parto

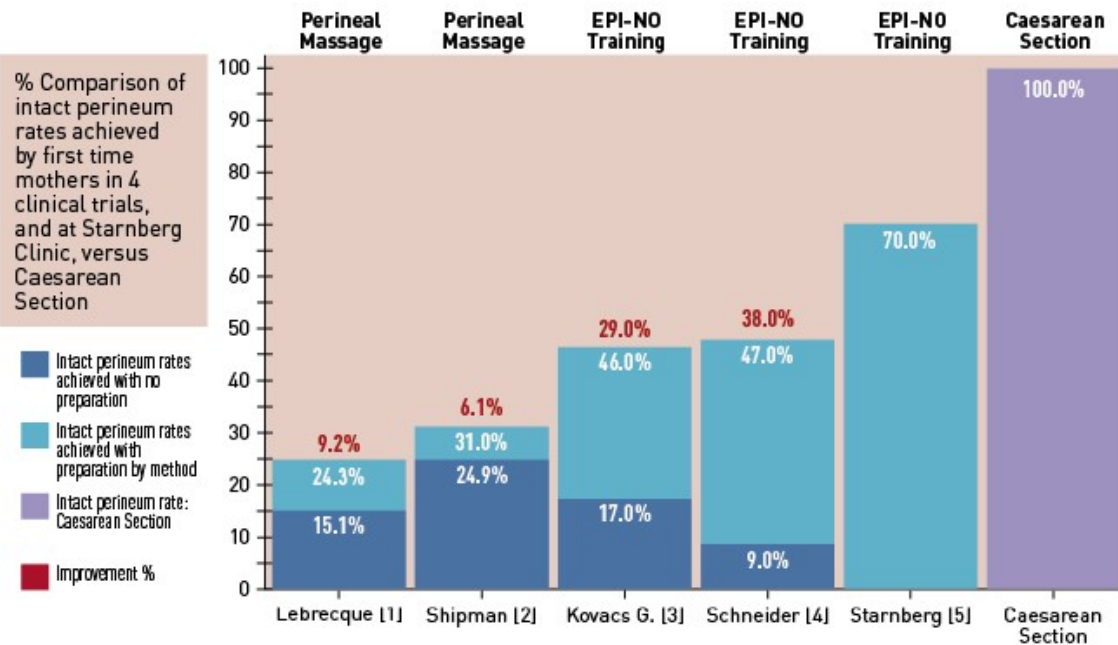

Después de la fase de estiramiento, relaja tus músculos del suelo pélvico y permite que la vagina expulse suavemente el EPI-NO hinchado. Esta acción te familiarizará con la sensación de expulsar la cabeza del bebé.

Epino

- Historie

[1] Lebrecque M. et al.

Randomized controlled trial of prevention of perineal trauma by perineal massage during pregnancy
 AMJ Obstet Gynecol 1999 Mar.

[2] Shipman MK. et al.

Antenatal perineal massage and subsequent perineal outcomes: A randomised controlled trial.
 BrJ Obstet Gynaecol 1997

[3] Kovacs G. et al.

First Australian trial of the birth-training device EPI-NO: A highly significantly increased chance of an intact perineum ANZJOG 2004.

[4] Schneider K.T.M. et al.

First clinical experiences with the new birth trainer EPI-NO in primiparous women
 Z. Geburtshilfe & Neonatologie. 2001

[5] Starnberg

Dr Wilhelm Horkel at Starnberg Clinic Germany

<https://www.pelviennewellness.com/pages/studies-and-downloads>

Porod mimo ústav

- **Plánovaný / Neplánovaný**
- **Plánovaný** – právní situace panující v ČR
 - PA **nedostávají momentálně plnou registraci** (úřady svévolně omezují kompetence PA)
 - Ženy (cca 2 procenta) **si mohou svobodně zvolit místo k porodu, PA péči legálně nemohou poskytovat**
 - V ČR chybí ženám alternativa k porodům v porodnici, jak je jinde na západě běžné!
 - Otázka **porod doma/nebo ne** je otázkou lidskoprávní a politickou.

Plánovaný porod mimo ústav

- **Je bezpečný pokud:**
 - Je přítomen kompetentní zdravotník (PA)
 - Porod je plánovaný
 - Žena má nízké riziko během těhotenství i porodu
 - Je zabezpečena návazná péče
- V ČR MZ dlouhodobě ignoruje požadavky žen, a UNIPA na **standardizaci péče mimo zdrav. zařízení**

Odkaz k prostudování:

- https://www.unipa.cz/wp-content/uploads/2017/07/Rozhodnuti_o_miste_porodu_brozura.pdf

Ze zahraničních standardů

- **Plánovaný porod doma**

- Zdravá těhotná žena, navštěvuje poradnu, normální průběh těhotenství a začátek porodu, 1 dítě v poloze hlavičkou, ...
- **Vždy znám kompletní anamnézu klientky!**
- **Rizika:** jiná poloha než hlavičkou, zkalená voda, potermínová gravidita/předčasný porod (před 37 týdnem), tlak, diabetes, protilátky, BMI, věk matky, hladina Hb, infekční choroby, ...
- Rizika se vyhodnocují i **v průběhu porodu**
- **Vždy mít kvalitní dokumentaci!**

Neplánovaný porod mimo ústav

- Překotný porod apod.
- **PA by měla být vždy vybavena k porodu, pokud jde ke klientce do domácího prostředí**
- Vybavení – viz taška
- **Stanovení plánu dle situace:**
 - Uklidnit ženu, muže
 - Podložky, vložky
- Nahřát obyč. pleny na topení/v troubě
- Vždy: poslechnout ozvy + zkontrolovat PULZ matky
- Volat RZZ, pokud: **neslyším ozvy, nemám vybavení, rodiče si to přejí apod.**
- **Chránění hráze, chycení dítěte**
- **Péče o novorozence bezprostředně po porodu:**
 - Osušit, zabezpečit teplé pleny
 - Fyzická stimulace
 - Zhodnocení Apgar score v 1, 5, 10 min. dle toho postupují dál

Neplánovaný porod mimo ústav

- **Vždy:** poslechnout ozvy + zkontrolovat PULZ matky
- Volat RZZ, pokud: **neslyším ozvy, nemám vybavení, rodiče si to přejí apod.**
- **Péče o novorozence bezprostředně po porodu:**
 - Osušit, zabezpečit teplé pleny
 - Fyzická stimulace
 - Zhodnocení Apgar score v 1, 5, 10 min. dle toho postupují dál, případně odsátí

Neplánovaný porod mimo ústav

- **Péče o ženu bezprostředně po porodu:**
 - Kontrola krvácení, tlak, pulz
 - Uklidnit ženu
 - 3. doba porodní

 - **Příjezd RZZ** – předání dokumentace, informací, velikost krevní ztráty, čas narození dítěte apod.

- Děkuji za pozornost!